

politiske Tidshistorie, og har for saa vidt nogen Interesse. Men i theoretisk Henseende er den værdiløs. En Samling af Beskyttelsesmændenes bekjendte Paastande, der knap søges beviste, og kun ere skikkede til at gjøre Indtryk paa tankeløse Læsere. Fraserig, livlig, tildels lidenskabelig Stil. Forfatteren aabenbart en dygtig Taler (Bogen er en Samling af Foredrag), begavet, og ikke uden Kundskaber, men blindet af Partilidenskaben.

F. Goldschmidt: Die Erhöhung der indirekten Steuern und ihr Einfluss auf das deutsche Erwerbsleben. Berlin, Springer. 1879. (73 S.)

Særligt om Tobaksbeskatning, Tobaksmonopol, Ølskat og Brændevinsafgifter. Imod Forhøjelsen.

Dr. Moritz Meyer: Die neuere Nationalökonomie, in ihren Hauptrichtungen, auf historischer Grundlage und kritisch dargestellt. Berlin, Stuhr. 1880 (165 S.).

Byder ikke Fagmanden noget Nyt, og er — hvad Forf. ogsaa bemærker i Forordet — intel originalt Arbejde. De benyttede Kilder findes angivne. Giver den dannede Læsekreds en sammentrængt Oversigt over Nationaløkonomiens Udvikling. — Først: Adam Smith og Frihandelsskolen. Det Interessanteste i dette Afsnit er Redegjørelsen for den økonomiske Lovgivning i Preussen i Aarhundredets to første Decennier, altsaa den Stein-Hardenbergske Lovgivning, Toldloven af 1818 etc. — Dernæst: Socialismen. Rodbertus, Lassalle, Marx, den jernhaarde Lønningslov, den socialistiske Værdilære, Kapital og Arbejde, den socialistiske Fremtidsstat. — Endelig: Den historisk-realistiske Skole. Det er nærmest denne, der har Forf.s Sympathier. I det Hele er Forf. en *juste-milieu*-Mand, og en mild, forsonlig Tone gaar gjennem hele Bogen.

Dr. Moritz Meyer: Technik und Nationalökonomie. Berlin, Stuhr 1879 (18 S.).

Det lille Skrift hævder med Dygtighed og med fuld Be-

rettigelse Nødvendigheden af, at Nationaløkonomien bliver doceret som et ordenligt Fag ved de tekniske Højskoler, — og helst tillige som et obligatorisk Fag. — Vi agte at komme tilbage til dette Spørgsmaal.

J. Schulze: Die Gewerbegesetzgebung des deutschen Reiches, im Lichte ihrer Ursachen u. Wirkungen, sowie der neueren gewerbepolit. Bestrebungen. Heilbronn, Henninger. 1879 (59 S.).

Skrevet i udpræget reaktionær Aand; forbitret — som Moden jo fordrer — paa Liberalismen. Spredte gode Bemærkninger, og Udviklinger der visselig fortjene at læses og gennemtænkes. Skildrer, med meget mørke Farver, Skyggesiderne ved Overgangen fra den lille Industri til den store. Udvikler, hvorledes man har overvurderet «Skolens» Betydning, Betydningen af den blot intellektuelle Uddannelse, medens man har undervurderet de moralske Faktorer. Taler om de «ny Ideer», der begynde at vinde Fodfæste. Omtaler her bl. A. den Maade, hvorpaa man herefter bør bekæmpe Socialismen: Tidligere søgte man at modarbejde Socialismens Udbredelse ved «at forbedre Skolevæsenet, overhovedet hæve den almindelige Dannelse». Duer ikke! «Intet er mere taabeligt end at tro, at en Smule mere Skoleundervisning vil faa Folket bort fra Socialdemokratiet. Socialdemokratiet er en Hjertets Sygdom, ikke nogen Hovedets Sygdom; dets logiske «Vanvid» kan overhovedet ikke bevises. . . . En Smule Skoleundervisning vil heller ikke bidrage til at gjøre Arbejderen mere tilfreds med hans Kaar. Tværtimod! Den kan kun have til Følge, at han lærer at benytte sig af de socialdemokratiske Agitationsmidler, der, naar han manglede denne formelle Skoledannelse, vilde være ham ganske uforstaaelige, eller endog ukjendte. . . . Ganske uvidende Mennesker blive aldrig Socialdemokrater.» Ligesaa lidt have Forsøgene paa at hæve Arbejdernes økonomiske Kaar vist sig virksomme: Husholdningsforeningerne, Byggeselskaberne, Produktionsforeninger og andre Arbejderforeninger, Indretningen af Arbejder-Badeanstalter, kort sagt: Alt hvad man har gjort i